

Το καλοκαίρι οι Πελοποννήσιοι και οι σύμμαχοί τους δεν έκαναν εισβολή στην Αττική, αλλά πήγαν στην Πλάταια. Αρχηγός τους ήταν ο **Αρχίδαμος του Ζευξιδάμου**, βασιλιάς των Λακεδαιμονίων, που αφού οργάνωσε το στρατόπεδό του, ετοιμαζόταν να ρημάξει τη γη.

Οι Πλαταιείς του έστειλαν βιαστικά πρέσβεις και του μήνυσαν τα εξής: "Αρχίδαμε και Λακεδαιμόνιοι. Κάνετε άδικη πράξη, ανάξια τόσο για σας όσο και για τους προγόνους σας, εκστρατεύοντας εναντίον της Πλάταιας. Ο Πausanίας του Κλεομβρότου, ο Λακεδαιμόνιος, όταν με όλους τους Έλληνες, εκείνους που θέλησαν να συμμερισθούν το κίνδυνο της μάχης που έγινε στα χώματά μας, απελευθέρωσε την Ελλάδα από τους Πέρσες, πήγε στην Αγορά της πολιτείας μας κ' έκανε θυσία στο Δία τον Ελευθέριο, συγκάλεσε όλους τους συμμάχους και αφού απόδωσε στους Πλαταιείς τη χώρα και την πόλη τους για να ζουν ανεξάρτητοι, όρισε ποτέ κανείς να μην επιτεθεί άδικα για να τους υποδουλώσει, ειδικά όλοι οι σύμμαχοι που ήσαν παρόντες, θα έπρεπε να τους βοηθήσουν μ' όλες τους τις δυνάμεις. Αυτά αποφάσισαν οι πατέρες σας για την ανδρεία και την προθυμία που είχαμε δείξει στην περίπτωση εκείνη. Αλλά σεις κάνετε ακριβώς το αντίθετο γιατί εκστρατεύετε εναντίον μας με τους χειρότερους εχθρούς μας, τους Θηβαίους, για να μας υποδουλώσετε. Στ' όνομα των θεών στους οποίους ορκιστήκαμε τότε, και των δικών σας και των δικών μας, μη βλάψετε τη γη μας και μην κατακτήσετε τους όρκους σας, αλλά αφήστε μας να ζούμε ανεξάρτητοι όπως το όρισε ο Πausanίας".

Αυτά τα λίγα είπαν οι Πλαταιείς και ο Αρχίδαμος αποκρίθηκε: "Τα όσα λέτε, Πλαταιείς, θα ήσαν σωστά, αν οι πράξεις σας συμφωνούσαν με τα λόγια σας. Πρέπει, βέβαια, με τα όσα όρισε ο Πausanίας, και να ζητέτε ανεξάρτητοι, αλλά και να συμμαχήτε μαζί μας για να απελευθερώστε όλους τους άλλους Έλληνες που συμπολέμησαν τότε, κ' έδωσαν τους ίδιους όρκους, και οι οποίοι τώρα έχουν υποδουλωθεί από τους Αθηναίους. Ολόκληρη αυτή η προσπάθεια και ο πόλεμος γίνονται εξαιτίας τους και για ν' απελευθερωθούν οι άλλες πολιτείες. Πρέπει, λοιπόν, και σεις να βοηθήσετε σ' αυτό, μένοντας πιστοί στους όρκους σας. Μην πάρετε το μέρος κανενός, αλλά να δέχεστε και τις δύο παρατάξεις σαν φίλους και να μην τους αφήνετε να σας μεταχειριστούν για πολεμικό σκοπό. Αυτό και μόνο θα μας είναι αρκετό".

Οι Πλαταιείς αποκρίθηκαν στον Αρχίδαμο ότι τους ήταν αδύνατο να δεχτούν τις προτάσεις τους χωρίς τη συγκατάθεση των Αθηναίων επειδή τα γυναικόπαιδά τους ήταν στην Αθήνα. Εκτός απ' αυτό, είπαν, φοβόνταν για την ίδια την ύπαρξη της πολιτείας τους. Μήπως, δηλαδή, αφού φύγουν οι Λακεδαιμόνιοι, έρθουν οι Αθηναίοι και δεν τους επιτρέψουν να μείνουν ουδέτεροι ή έρθουν οι Θηβαίοι οι οποίοι, με την πρόφαση ότι η Πλάταια θα ήταν υποχρεωμένη να δέχεται και τις δύο παρατάξεις, μπορούσαν πάλι να επιχειρήσουν να κυριέψουν την πολιτεία.

Ο Αρχίδαμος, θέλοντας να τους καθησυχάσει και να τους ενθαρρύνει σ' αυτή τη κατεύθυνση, του είπε: "Παραδώστε σ' εμάς τους Λακεδαιμόνιους, την πόλη σας και τα σπίτια σας. Δείξτε μας που είναι τα ορόσημα της γης σας και κάνετε απογραφή τα δέντρα σας και ό,τι άλλο μπορεί να αριθμηθεί. Φύγετε όπου θέλετε όσο θα διαρκεί ο πόλεμος και άμα τελειώσει θα σας αποδώσουμε ό,τι παραλάβαμε. Έως τότε θα τα κρατάμε παρακαταθήκη, θα καλλιεργούμε τα κτήματά σας και θα σας δίνουμε ένα εισόδημα, όσο θα είναι αναγκαίο για τη συντήρησή σας".

Οι Πλαταιείς αποκρίθηκαν ότι ήθελαν πρώτα να συνεννοηθούν με τους Αθηναίους και, αν έδιναν αυτοί τη συγκατάθεσή τους, τότε θα δέχονταν ευχαρίστως τις προτάσεις του Αρχίδαμου. Του ζήτησαν όμως να δεχτεί, στο μεταξύ, να γίνει ανακωχή και να μην ερημώσει την ύπαιθρο. Ο Αρχίδαμος δέχτηκε να γίνει ανακωχή όσες μέρες χρειαζόταν για να πάνε στην Αθήνα και να γυρίσουν και δεν έκανε καμιά καταστροφή. Οι πρέσβεις της Πλάταιας πήγαν στην Αθήνα όπου συσκέφθηκαν με τους Αθηναίους και γύρισαν πίσω για ν' ανακοινώσουν στον λαό τα ακόλουθα: "Πλαταιείς. Οι Αθηναίοι σας μνηούν ότι ούτε αφότου γίναμε σύμμαχοι τους μας εγκατέλειψαν ποτέ όταν κινδυνεύαμε ούτε τώρα θ' αδιαφορήσουν, αλλά θα μας βοηθήσουν με όλες τους τις δυνάμεις. Σας εξορκίζουν στους όρκους που έδωσαν οι πατέρες σας να μην αποφασίσετε τίποτα το αντίθετο με την συμμαχία που έχετε μαζί τους".

Οι Πλαταιείς πήραν απόφαση και αποκρίθηκαν από το τείχος ότι τους ήταν αδύνατο να κάνουν τα όσα τους ζητούν οι Λακεδαιμόνιοι.

Ο Αρχίδαμος αφού έκανε επίκληση στους θεούς και τους ήρωες του τόπου ετοίμασε το στρατό του για επιχειρήσεις. Πρώτα, με τα δέντρα που έκοψαν έκαναν ένα σταυρωτό φράχτη γύρω από τα τείχη, ώστε να μην μπορούν οι Πλαταιείς να κάνουν καμιά έξοδο. Ύστερα άρχισαν να κατασκευάζουν ένα ανάχωμα κολλητά στο τείχος, ελπίζοντας ότι με το στρατό που δούλευε σύντομα θα κυρίευαν την πόλη. Με δέντρα που έκοβαν από τον Κιθαιρώνα κατασκεύαζαν σταυρωτό πλέγμα, αντί τοίχο, από τις δύο μεριές του αναχώματος, για να μην σκορπάει το χώμα. Μεταχειρίστηκαν ξύλα, πέτρες και χώμα και ό,τι άλλο μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να στερεωθεί καλά το ανάχωμα. Δούλεψαν αδιάκοπα μέρες και νύχτες, χωρισμένοι σε βάρδιες. Οι Πλαταιείς βλέποντας το ανάχωμα να υψώνεται, κατασκεύασαν ένα ξύλινο πλέγμα και το έστησαν πάνω στο δικό τους τείχος, αντίκρου στο ανάχωμα. Ανάμεσα στα ξύλα του έβαζαν τούβλα τα οποία έπαιρναν από τα γειτονικά σπίτια που γκρέμιζαν. Ο ξύλινος σκελετός συγκρατούσε τα τούβλα για να μένει σταθερό το έργο όσο υψωνόταν. Προς τα έξω το είχαν καλύψει με κατεργασμένα και ακατέργαστα δέρματα, ώστε να έχουν ασφάλεια και να προστατεύονται κι από εμπρηστικά ακόμα βέλη και τα ξύλα και όσοι εργάζονταν εκεί. Έτσι το τείχος υψώθηκε πολύ, αλλά και

το ανάχωμα υψωνόταν με τον ίδιο ρυθμό. Τότε οι Πλαταιείς επινόησαν και το εξής. Άνοιξαν τρύπες στο τείχος τους, εκεί που ήταν κολλητό το ανάχωμα και αφαιρούσαν το χώμα από κάτω.

Οι Πελοποννήσιοι το κατάλαβαν και άρχισαν να βάζουν σ' εκείνο το μέρος καλάθια γεμάτα πηλό για να μη σκορπάει όπως το χώμα, και να μην μπορεί να μεταφέρεται εύκολα. Οι Πλαταιείς, βλέποντας ότι η προσπάθειά τους αυτή απέτυχε, την παράτησαν κ' έσκαψαν, από μέσα από την πόλη, μια υπόνομο. Υπολόγισαν το μάκρος της ώστε να φτάσει κάτω από το ανάχωμα και άρχισαν πάλι ν' αφαιρούν το χώμα από κάτω. Για πολύ καιρό οι πολιορκητές δεν κατάλαβαν τίποτα. Όσο και αν στοίβαζαν υλικά επάνω στο ανάχωμα, αυτό δεν υψωνόταν παρά πολύ λίγο γιατί οι Πλαταιείς έσκαβαν από κάτω και το χώμα κατακάθιζε. Οι πολιορκημένοι, όμως, με το φόβο ότι ούτε με τον τρόπο αυτό θα μπορέσουν, τόσο λίγοι αυτοί, ν' ανθέξουν σε τόσους πολλούς, μηχανεύτηκαν και το ακόλουθο. Έπαψαν να δουλεύουν στο απέναντι του αναχώματος πρόσθετο τείχος και, ξεκινώντας από τις δύο άκρες του, αλλά στο ύψος του παλιού τείχους, άρχισαν να χτίζουν νέο τείχος, εσωτερικό, σε σχήμα μισοφέγγαρου, έτσι ώστε, αν ο εχθρός κυρίευε το εξωτερικό ψηλό τείχος, να μπορέσουν ν' αμυνθούν από το εσωτερικό και ν' αναγκαστούν οι πολιορκητές να κάνουν πάλι ανάχωμα. Όσο θα προχωρούσαν οι πολιορκητές προς το νέο αυτό τείχος, τόσο θα συναντούσαν δυσκολίες και θα κινδύνευαν από πλευρικές επιθέσεις. Οι Πελοποννήσιοι, όμως, ενώ εργάζονταν στο ανάχωμα, έφεραν, ταυτόχρονα πολιορκητικές μηχανές. Μια απ' αυτές στήθηκε αντίκρου στο ψηλό πρόσθετο τείχος και το γκρέμισε σε αρκετή έκταση. Τούτο κατατρόμαξε τους Πλαταιείς. Άλλες μηχανές στήθηκαν σε άλλα σημεία, αλλά οι Πλαταιείς κατόρθωναν, θηλιές, να κάνουν το χτύπημα να παρεκκλίνει. Έκαναν και το εξής: κρεμούσαν από τις δύο άκρες, μεγάλα δοκάρια με αλυσίδες δεμένες σε δύο κεραίες που εξείχαν από το τείχος κι όταν η πολιορκητική μηχανή ετοιμαζόταν να χτυπήσει, ύψωναν πρώτα το δοκάρι σε τρόπο που να είναι εγκάρσιο σχετικά με την πολιορκητική μηχανή, και ύστερα χαλάρωναν τις αλυσίδες, και το δοκάρι, πέφτοντας εγκάρσια και με μεγάλη φόρα, έσπαζε τη κεφαλή του εμβόλου.

Μετά από αυτά, αφού και οι πολιορκητικές μηχανές δεν έφερναν αποτέλεσμα και μπροστά στο ανάχωμά τους είχε χτιστεί πρόσθετο τείχος, οι Πελοποννήσιοι έκριναν ότι δεν μπορούσαν, με τα μέσα που είχαν επιτόπου, να κυριέψουν την Πλάταια κ' ετοιμάστηκαν να την περιτειχίσουν. Αλλά πριν αρχίσουν, αποφάσισαν να δοκιμάσουν να βάλουν φωτιά στην πολιτεία περιμένοντας να φυσήξει ευνοϊκός άνεμος. Έφεραν δερμάτια κλαδιά και τα στοίβαζαν στο κενό που ήταν ανάμεσα στο ανάχωμα και στο τείχος της πολιτείας. Και όταν το κενό αυτό γέμισε γρήγορα, άρχισαν να ρίχνουν δερμάτια απ' το ύψος του αναχώματος, όσο μακριά μπορούσαν και σ' άλλα μέρη του τείχους. Έδωσαν φωτιά με θειάφι και πίσσα, κ' έγινε μεγάλη πυρκαγιά. Οι φλόγες ήταν τεράστιες και λίγο έλειψε να εξολοθρευτούν οι Πλαταιείς.

Η πολιορκία της Πλάταιας

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Πέμπτη, 06 Νοέμβριος 2008 19:42 - Τελευταία Ενημέρωση Πέμπτη, 06 Νοέμβριος 2008 19:45

Μετά τη νέα αυτή αποτυχία, οι Πελοποννήσιοι διάλυσαν το μεγαλύτερο μέρος του στρατού τους και άφησαν το υπόλοιπο για να περιτειχίσει την πολιτεία. Μοίρασαν την εργασία μεταξύ των μονάδων της κάθε πολιτείας. Έσκαψαν δύο τάφρους, μια στο εσωτερικό και μια στο εξωτερικό και από το χώμα έκαναν τούβλα. Το τείχος τέλειωσε στα μέσα Σεπτεμβρίου. Άφησαν φρουρά αρκετή για να φυλάει το μισό τείχος - το άλλο μισό το φρουρούσαν Βοιωτοί - και ο στρατός έφυγε. Μέσα στην Πλάταια υπήρχαν 400 Πλαταιείς και 80 Αθηναίοι και 110 γυναίκες για να ετοιμάζουν ψωμί.